

Warszawa, 18 września 2026 r.
KL/608/190/ASW/2026

Pan
Zbigniew Stawicki
Podsekretarz Stanu
Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 20 sierpnia br. nr DAKT8.022.2.2026, kierujące do konsultacji projekt rozszerzenia słownika znaczników podatkowych (PD) oraz uzupełnienia węzła RPD, przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan z prośbą o ich analizę i uwzględnienie w toku dalszych prac.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

1. Uwagi ogólne Konfederacji Lewiatan do projektu rozszerzenia słownika znaczników podatkowych (PD) oraz uzupełnienia węzła RPD.
2. Uwagi szczegółowe Konfederacji Lewiatan do słownika pól węzła RPD.
3. Uwagi szczegółowe Konfederacji Lewiatan do słownika znaczników podatkowych (PD).

Uwagi ogólne Konfederacji Lewiatan do projektu rozszerzenia słownika znaczników podatkowych (PD) oraz uzupełnienia węzła RPD.

Na wstępie pragniemy podkreślić, że planowane przez Ministerstwo Finansów rozszerzenie listy znaczników podatkowych oraz pozycji wymaganych do identyfikacji w węźle RPD, niezależnie od końcowego zakresu wdrożenia, wpłynie negatywnie zarówno na podmioty, które dokonały już pierwszego raportowania JPK_KR_PD, jak i na podatników, dla których obowiązek raportowania tej struktury rozpocznie się od danych za 2026 rok.

Najwięksi podatnicy, zobligowani do wdrożenia raportowania JPK_KR_PD już za rok 2025, zaangażowali znaczące zasoby finansowe i kadrowe we wdrożenie, modyfikację oraz utrzymanie systemów i procesów niezbędnych do realizacji obecnych obowiązków sprawozdawczych w tym zakresie.

Podatnicy, którzy pierwsze raportowanie struktury JPK_KR_PD przeprowadzą dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2026 r., obecnie finalizują procesy wdrożeniowe, aby zapewnić zakres danych, wymaganych zgodnie z obecnie obowiązującą strukturą oraz listą znaczników podatkowych i zakresem węzła RPD.

Tak znacząca, konsultowana obecnie zmiana zakresu raportowania danych podatkowych w strukturze JPK_KR_PD oznacza dla wszystkich podatników konieczność dalszej modyfikacji i dostosowania rozwiązań technologicznych, które obecnie wspierają przygotowanie raportowania struktur JPK_KR, co w efekcie wiąże się z wymogiem wydatkowania kolejnych znaczących nakładów. Dodatkowo wymaga to wykonania ponownego mapowania zdarzeń w księgach do nowej listy znaczników, co wiąże się z kolejnym wzrostem pracochłonności dla tego procesu.

Dla części transakcji zaprojektowanych do zaraportowania zgodnie z listą obecnie konsultowanych znaczników będzie to skutkowało kolejnymi zmianami w sposobie ewidencji w księgach rachunkowych lub wymusi wdrożenie dodatkowych poziomów takiej ewidencji.

W tym kontekście zwracamy uwagę na propozycje nowych znaczników dotyczące:

- ulgi na złe długi,
- przychodów i kosztów podatkowych, ujętych w księgach lat przyszłych,
- przychodów zwolnionych z opodatkowania (wyodrębnione znaczniki od PD1_1 do PD1_3) wraz odpowiadającymi im znacznikami dla ewidencji pozabilansowej,
- kosztów trwale wyłączonych z opodatkowania (znaczniki PD4_1 do PD4_3), oraz odpowiadających im znaczników dla ewidencji pozabilansowej.

Obowiązujące przepisy dotyczące sporządzania rozliczeń podatkowych, wynikające z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: ustawa o CIT), nie nakładają na podatników obowiązku identyfikowania transakcji w księgach rachunkowych w tak szczegółowym zakresie. Obecnie wdrożone systemy ewidencyjne podatników spełniają wymogi określone w art. 9 ust. 1 ustawy o CIT. Kolejne rozszerzenie wymagań dotyczących prowadzenia dodatkowych ewidencji, wyłącznie na potrzeby raportowania JPK_KR_PD, oznacza dalsze istotne obciążenia administracyjne dla podatników podatku dochodowego od osób prawnych

member of

BUSINESSatOECD

member of

oraz konieczność poniesienia dodatkowych nakładów na dostosowanie systemów informatycznych, przebudowę systemu ewidencji transakcji i zmianę zasad prowadzenia ewidencji w księgach rachunkowych.

Naszym zdaniem konsultowana zmiana spowoduje wzrost realnych kosztów po stronie podatników, niewspółmiernych do zakładanych celów regulacyjnych.

W tym miejscu zwracamy uwagę, że część projektowanych pozycji nie odzwierciedla ani samodzielnych zdarzeń gospodarczych, ani różnic pomiędzy ujęciem rachunkowym i podatkowym, lecz stanowi element techniki obliczenia zobowiązania podatkowego. Warto zatem rozważyć, czy wszystkie projektowane pozycje, w szczególności dotyczące wykorzystania strat z lat ubiegłych, odliczeń, darowizn czy ulgi B+R, powinny podlegać obowiązkowej identyfikacji i raportowaniu przy wykorzystaniu znaczników PD/PB.

Podkreślenia wymaga, że zastrzeżenie nie dotyczy samej możliwości technicznego wykazania tych wartości w projektowanej strukturze. Projekt przewiduje bowiem odpowiednie znaczniki PD/PB oraz pola węzła RPD. Problem dotyczy konieczności objęcia ewidencją i raportowaniem wartości ustalanych dotychczas wyłącznie na etapie kalkulacji CIT, co może wymagać zmian w dotychczasowych procesach podatkowych, rozwiązaniach systemowych oraz sposobie raportowania danych.

Apelujemy o uwzględnienie na etapie prac nad ostatecznym brzmieniem rozporządzenia w szczególności przy określaniu terminu wejścia w życie nowych znaczników podatkowych JPK_KR_PD faktu, że dla poprawnego prezentowania transakcji w księgach w nowej formule konieczne jest, aby nowe zasady były stosowane przez cały rok obrachunkowy. Dla przedsiębiorców oznacza to, że ich systemy informatyczne i procesy finansowo-księgowe muszą zostać dostosowane do nowych przepisów przed rozpoczęciem roku obrachunkowego. Dlatego zwracamy szczególną uwagę, że ogłoszenie tak znaczących zmian w przepisach w trakcie roku poprzedzającego rok, od którego zmiana miałaby obowiązywać, nie tylko nie daje czasu na dostosowanie systemów informatycznych, w szczególności klasy ERP, do nowych wymagań, ale również oznacza stosowanie nowych zasad do okresów rozpoczętych przed opublikowaniem ich ostatecznego zakresu.

Rekomendujemy dostosowanie terminu wdrożenia zmian w zakresie znaczników podatkowych, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, do obowiązującego harmonogramu raportowania danych zgodnie ze strukturą JPK_KR_PD dla poszczególnych grup podatników.

W zakresie węzła RPD, rekomendujemy wydłużenie terminu zwolnienia, o którym mowa w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dodatkowych danych (...), tak aby obejmowało ono raportowanie za 2026 rok. W konsekwencji JPK_KR_PD za 2026 rok powinien zostać przygotowany na zasadach obowiązujących przy sporządzaniu JPK_KR_PD za 2025 rok. Takie rozwiązanie umożliwi podatnikom dostosowanie systemów i ewidencji do ostatecznie przyjętego, rozszerzonego zakresu raportowania danych podatkowych dla całego okresu objętego JPK_KR_PD.

Apelujemy o przedłużenie wskazanego wyżej zwolnienia na 2026 rok oraz o niezwłoczne przekazanie przedsiębiorcom informacji w tym zakresie.

Poniżej prezentujemy szczegółowe uwagi oraz wątpliwości odnoszące się do węzła RPD/znaczników:

1) Podatnicy sporządzający sprawozdania finansowe zgodnie z MSR/MSSF a pola K_3 i K_6 węzła RPD

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 sierpnia 2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. poz. 1314) przewiduje wykazywanie danych w polach K_3 i K_6 węzła RPD oraz stosowanie odpowiadających im oznaczeń PD3_PB i PD6_PB.

W odpowiedzi na pytanie nr 149 Ministerstwo Finansów wskazało, że podatnicy sporządzający sprawozdania finansowe zgodnie z MSR/MSSF nie są zobowiązani do raportowania za lata 2026–2027 danych w polach S_12_1, S_12_2 oraz S_12_3. Jednocześnie podatnicy ci pozostają zobowiązani do przekazywania danych w ramach węzła RPD.

W związku z powyższym niezbędne jest doprecyzowanie sposobu ustalania wartości wykazywanych w polach K_3 i K_6 oraz zasad stosowania odpowiadających im oznaczeń PD3_PB i PD6_PB przez podatników sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR/MSSF.

Skoro podatnicy sporządzający sprawozdania finansowe zgodnie z MSR/MSSF mogą nie wykazywać pól S_12_1, S_12_2 oraz S_12_3, wnosimy o potwierdzenie sposobu ustalania wartości wykazywanych w polach K_3 i K_6 oraz dopuszczalnych źródeł danych wykorzystywanych w tym celu. W szczególności wnosimy o potwierdzenie, że wartości te mogą być ustalane na podstawie innych wiarygodnych źródeł danych, kalkulacji lub zestawień pozostających w posiadaniu podatnika, o ile zapewniają one prawidłowe ustalenie raportowanych wartości. Odmienne stanowisko mogłoby prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych oraz praktycznych trudności w stosowaniu projektowanych przepisów, polegających na zwolnieniu podatników z raportowania określonych danych przy jednoczesnym obowiązku wykazywania wartości, których sposób ustalenia nie został jednoznacznie określony w odniesieniu do podatników sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR/MSSF.

2) Konieczność odzwierciedlania rzeczywistych operacji gospodarczych na kontach pozabilansowych

Z opublikowanych wyjaśnień Ministerstwa Finansów wynika, że w przypadku stosowania znaczników PD/PB dla kont pozabilansowych zapisy dokonywane na tych kontach powinny odzwierciedlać rzeczywiste operacje gospodarcze, a nie jedynie wartości zbiorcze ustalone dla potrzeb raportowych.

Podejście to budzi istotne wątpliwości praktyczne. Jeżeli bowiem dane wykazywane na kontach pozabilansowych mają odzwierciedlać poszczególne operacje gospodarcze, wówczas

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

podatnik może zostać zobowiązany do ich równoległego ewidencjonowania zarówno w księgach rachunkowych, jak i w dodatkowej ewidencji pozabilansowej prowadzonej dla potrzeb JPK_KR_PD. W konsekwencji konta pozabilansowe mogą zostać wykorzystane jako dodatkowa warstwa ewidencyjna służąca identyfikacji i raportowaniu operacji gospodarczych dla potrzeb JPK_KR_PD.

W praktyce mogłoby to prowadzić do konieczności odzwierciedlania na kontach pozabilansowych informacji dotyczących tych samych operacji gospodarczych, które zostały wcześniej ujęte na kontach bilansowych lub wynikowych, wyłącznie w celu przypisania oznaczeń PD/PB wymaganych przez strukturę JPK_KR_PD.

Szczególne wątpliwości budzi zasadność takiego rozwiązania w sytuacji, gdy informacje o danym zdarzeniu są już dostępne w księgach rachunkowych, a obowiązek ich ponownego odzwierciedlenia wynika wyłącznie z potrzeb raportowania JPK_KR_PD oraz spełnienia wymogów technicznych struktury raportowej.

W związku z tym, wnosimy o:

- potwierdzenie, czy w przypadku kont pozabilansowych oznaczonych znacznikami PD/PB oczekiwane jest odzwierciedlanie poszczególnych operacji gospodarczych, czy też dopuszczalne jest raportowanie wartości ustalonych na podstawie odpowiednich zestawień i uzgodnień;
- przedstawienie praktycznych zasad identyfikowania, dokumentowania oraz korygowania danych wykazywanych na kontach pozabilansowych oznaczonych znacznikami PD/PB;
- potwierdzenie, że wykorzystanie kont pozabilansowych nie wymaga powielania zapisów dotyczących zdarzeń już ujętych w księgach rachunkowych wyłącznie na potrzeby JPK_KR_PD.

3) Konieczność przebudowy planu kont w związku z rozszerzeniem zakresu raportowania JPK_KR_PD

Art. 9 ust. 1c ustawy o CIT nakłada na podatników obowiązek przekazywania ksiąg rachunkowych w strukturze JPK_KR_PD. Z kolei art. 9 ust. 5 ustawy o CIT oraz wydane na jego podstawie rozporządzenie przewidują obowiązek uzupełnienia prowadzonych ksiąg o dodatkowe dane wymagane dla celów raportowych.

Przepisy te nie przewidują jednak wprost obowiązku tworzenia nowych kont syntetycznych, analitycznych lub pozabilansowych ani obowiązku przebudowy zakładowego planu kont wyłącznie dla potrzeb realizacji obowiązków związanych z JPK_KR_PD. Zakładowy plan kont stanowi element polityki rachunkowości ustalonej zgodnie z ustawą o rachunkowości lub stosowanymi standardami sprawozdawczości finansowej. W przypadku, gdy realizacja obowiązków raportowych wymagałaby przebudowy planu kont wyłącznie dla potrzeb JPK_KR_PD, mogłyby powstać wątpliwości co do zakresu podstawy prawnej dla takiej ingerencji w przyjęty przez podatnika system rachunkowości.

Projekt przewiduje jednocześnie istotne rozszerzenie katalogu znaczników PD i PB oraz zakresu danych raportowanych w ramach węzła RPD. W praktyce realizacja nowych

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

obowiązków może wiązać się z koniecznością wyodrębnienia dodatkowych kategorii danych już na poziomie ewidencji księgowej, co może prowadzić do tworzenia nowych kont lub wdrożenia dodatkowych struktur ewidencyjnych umożliwiających przypisanie wymaganych oznaczeń. Wątpliwości w tym zakresie wzmacnia kierunek wykładni zaprezentowany w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 12 sierpnia 2026 r., nr 0111-KDIB1-3.4010.260.2026.2.AN, w której zakwestionowano możliwość realizacji obowiązków związanych z oznaczeniami PD wyłącznie przy wykorzystaniu technicznych mechanizmów stosowanych na etapie generowania JPK_KR_PD, bez ingerencji w strukturę ewidencji księgowej.

Powstaje zatem wątpliwość, czy projektowane rozwiązania nie prowadzą w praktyce do nałożenia na podatników obowiązku przebudowy planów kont lub stosowanych modeli ewidencyjnych, pomimo że obowiązek taki nie został przewidziany wprost w ustawie o CIT ani w przepisach wykonawczych.

W związku z powyższym wnosimy o:

- potwierdzenie, że projektowane rozwiązania nie nakładają na podatników obowiązku tworzenia nowych kont syntetycznych, analitycznych lub pozabilansowych wyłącznie dla potrzeb raportowania JPK_KR_PD;
- jednoznaczne wskazanie, czy wymagany efekt raportowy może zostać osiągnięty przy wykorzystaniu istniejących rozwiązań ewidencyjnych i systemowych, pod warunkiem zapewnienia kompletności, identyfikowalności i możliwości uzgodnienia raportowanych danych;
- wyjaśnienie wpływu stanowiska zaprezentowanego w interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 12 sierpnia 2026 r., nr 0111-KDIB1-3.4010.260.2026.2.AN, na dopuszczalne sposoby przypisywania znaczników PD/PB przez podatników.

Podsumowując, w związku z projektowanymi zmianami oraz licznymi wątpliwościami podatników co do zakresu raportowanych danych, po raz kolejny zwracamy uwagę na brak formalnych objaśnień co do zastosowania i wykorzystania znaczników podatkowych dla konkretnych typów transakcji, a także oczekiwanej przez Ministerstwo metodologii procesowania korekt JPK_KR_PD, zwłaszcza w sytuacji, gdy zidentyfikowane wymagania zmiany struktury w części dotyczącej kwalifikacji znaczników podatkowych dotyczą ksiąg rachunkowych ostatecznie zamkniętych po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy.

Element ten jest kluczowy do wyjaśnienia w sytuacji oczekiwania przez Ministerstwo, że zachowana zostanie spójność danych w księgach rachunkowych danego roku obrotowego z dodatkowymi wymogami raportowania podatkowego, które wskazano w znacznikach podatkowych do struktury JPK_KR_PD. Pomocne w szczególności dla podatników będzie również przedstawienie przez Ministerstwo przykładów dla różnych modeli przygotowywania kalkulacji podatku dochodowego mogących funkcjonować u podatników, w tym zarówno klasycznego przejścia „wynik finansowy → korekty → podstawa opodatkowania – węzeł RPD”,

jak również modelu „zapisy księgowe → znaczki podatkowe → podstawa opodatkowania – węzeł RPD”.

Wnosimy o jak najszybsze opublikowanie formalnych objaśnień co do zastosowania i wykorzystania znaczników podatkowych dla konkretnych typów transakcji, a także metodologii procesowania korekt JPK_KR_PD.

Konfederacja Lewiatan, KL/608/190/ASW/2026